Konferencija: Cognitive Science

Gabrić, Petar

Source / Izvornik: **Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja, 2019, 28, 361 - 362**

Journal article, Published version
Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

https://doi.org/10.5559/di.28.2.11

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:935664

Rights / Prava: Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Filozofski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

Repository / Repozitorij:

ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

lološko djelo koje obrađuje lik i djelo pravaškoga ideologa i jednog od tvoraca Stranke prava i Čiste stranke prava Ante Starčevića, koji je nadahnut liberalnim zasadama Francuske revolucije kao svoj krajnji cilj isticao uspostavu neovisne hrvatske države. Ovo je treći zbornik radova koji je posvećen Anti Starčeviću i potpuno je ispunio svoju zadaću. Podsjetimo, 1997. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti objavila je *Ante Starčević i njegovo djelo: zbornik radova*, čiji su urednici Dubravko Jelčić i Tomislav Sabljak, dok je 2004. Hrvatska čista stranka prava objavila *Starčević. Znanstveni kolokvij o 180. obljetnici rođenja*, čiji je urednik Ivan Gabelica. Ovaj zbornik treba pozdraviti i preporučiti svima koje zanima suvremena hrvatska povijest i književnost i povijest hrvatskih političkih ideja, poglavito povijest pravaštva i ideologa koji je najzaslužniji za to – Antu Starčevića.

Velimir Veselinović

https://doi.org/10.5559/di.28.2.11

Konferencija COGNITIVE SCIENCE

Ljubljana, 11. 10. 2018.

Konferencija "Cognitive Science" održala se na Institutu "Jožef Stefan" u Ljubljani 11. listopada 2018. u sklopu 21. Međunarodne multikonferencije "Information Society". Konferenciju "Cognitive Science" organiziralo je Slovensko društvo za kognitivnu znanost. Cilj konferencije bio je povezati stručnjake iz raznih disciplina koje se bave kognicijom te omogućiti razmjenu raznolikih i izazovnih ideja.

U pozivu za prijavu potencijalni su izlagači bili usmjereni prema temi "Društvene, filozofske i etičke implikacije kognitivne znanosti", no sve su teme s područja kognitivne znanosti bile prihvatljive. Poticali su se interdisciplinarni radovi koji bi nastojali podići mostove između raznih disciplina. Radni su jezici bili engleski i slovenski. Vrijeme izlaganja bilo je maksimalno 10 minuta, nakon čega je slijedila petominutna rasprava. Zbornik objavljenih radova dostupan je *online* na internetskoj stranici multikonferencije (https://is.ijs.si).

Sedam je izlagača imalo neuropsihološku temu. Katja Zupanič, Rawan Y. Fakhreddine i Zoltán Nadásdy prikazali su svoje tekuće istraživanje vizualne svijesti, tj. osviještenosti nekoga vizualnog podražaja, kod djece dijagnosticirane ADHD-om. Autori pretpostavljaju da će djeca s ADHD-om imati znatno slabije rezultate u svojem zadatku. Matej Cigale, Mitja Luštrek, Matjaž Gams, Torsten Krämer, Meike Engelhardt i Peter Zentel prikazali su svoj tekući projekt INSENSION u kojem nastoje riješiti poteškoće u komunikaciji između osoba s ozbiljnim intelektualnim poteškoćama i njihovih njegovatelja. Osobe s ozbiljnim intelektualnim poteškoćama pokazuju govorne, jezične (npr. leksičko-semantičke i pragmatičke) i opće komunikacijske deficite, pa autori pokušavaju razviti tehnologiju koja će uz pomoć npr. prepoznavanja govora, praćenja pokreta udova i izraza lica kodirati i tumačiti ponašanje osoba. Katarina Fatur prikazala je pozitivne efekte igranja videoigara na učenje, vizualnu pažnju, kognitivnu fleksibilnost te emocionalno i društveno funkcioniranje i kod zdravih i kod psihopatoloških populacija. Petar Gabrić, Marko Banda i Ivor Karavanić dali su pregled hipoteze o koevoluciji između izradbe paleolitičkoga kamenog oruđa izumrlih hominina te kognicije i specifično jezika. Dušanka Novaković, Urška Puh, Gaj Vidmar, Metka Moharić i Mara Bresjanac istražili su efekte tako reći dominantnih i submisivnih tjelesnih poza na prag boli uzroko-

vane visokom temperaturom. Rezultati njihove studije sugeriraju da je u dominantnoj tjelesnoj pozi prag boli povećan, dok zauzimanje submisivne poze ne pokazuje ni povećanje ni smanjenje praga boli. Maša Vukčević Marković testirala je s pomoću zadatka Iowa Gambling Task tzv. hipotezu somatskih markera koja pretpostavlja da se donošenje odluke u nesigurnim situacijama temelji na tjelesnim pokazateljima emocionalnih stanja te koji usmjeravaju donošenje odluke prema nekoj koristi. U zadatku Iowa Gambling Task ispitanici igraju sa 2000 dolara te dvjema skupinama dekova, dobrim dekom koji sadrži karte s visokim dobicima i gubicima te lošim dekom koji sadrži niske dobitke i gubitke. Zadatak je ispitanika osvojiti što više novca. Rezultati studije nisu potvrdili hipotezu somatskih markera. Anka Slana Ozimič ustanovila je da prezentiranje za zadatak irelevantnih podražaja u lijevom ili desnom vidnom polju pokazuje smanjen kapacitet vizualnoga radnog pamćenja, čime dovodi u pitanje tumačenja prijašnjih studija s obzirom na ulogu vidnih polja u kapacitetu vizualnoga radnog pamćenja.

Dvije su teme prikazale moguće implikacije kognitivne znanosti za pravo. Cristina Siserman-Gray istražila je koju bi odluku djelatnici u kaznenom pravu iz raznih europskih zemalja donijeli u slučajevima u kojima su potrebni argumenti iz neuroznanosti, npr. kod psihopatoloških pojedinaca. Tjaša Zapušek je prikazala pravne implikacije postojanja inteligentnih samoučećih sustava. Nadalje, Kristian Elersič predstavio je etičke implikacije uporabe neurotehnologija i specifično kognitivnih poboljšivača te predložio etički okvir za razvoj novih tehnologija. Tine Kolenik je filozofskom metodologijom upozorio na mnoge preklapajuće točke između kognitivne znanosti i epistemologije. Matjaž Gams prikazao je preliminarne rezultate studije koja nastoji uz pomoć umjetne inteligencije i matematičkih modela ustanoviti raspon mogućega trajanja eventualnih civilizacija u Mliječnoj stazi.

Četiri su izlagača obradila temu nasilja. Christian Gostečnik tematizirao je nasilno ponašanje koje proizlazi iz psihičke traume. Tanja Repič Slavić prikazala je mogućnosti relacijske obiteljske terapije u kognitivnom liječenju žrtava spolnoga nasilja. Sara Jerebic bavila se negativnim efektima spolnoga nasilja tijekom djetinjstva na funkcioniranje partnerskih odnosa u odrasloj dobi. Barbara Simonič ponudila je definiciju nasilja iz biopsihološke i razvojne perspektive.

Preostala tri rada bila su filozofskoga karaktera. Florian Klauser i Urban Kordeš raspravljali su o procesima uključenima u prizivanje znanja. Maša Urbančič tematizirala je osjećaj vlastite autentičnosti spram drugih iz fenomenološke perspektive. Urban Kordeš i Viktorija Lipič istraživali su perceptivne fenomene "na rubu svijesti".

Teme i rasprave koje su pronašle svoje mjesto na konferenciji "Cognitive Science" u Ljubljani omogućile su upoznavanje sudionika s paletom pitanja i problema u kognitivnoj znanosti te su time pridonijele razvijanju interdisciplinarnoga promišljanja o kogniciji. Šarolikost tema potvrđuje znatnu širinu kognitivne znanosti i njezin interdisciplinarni karakter te ističe potrebu za daljnjim susretima stručnjaka iz raznih disciplina povezanih s kognitivnom znanosti radi integracije znanja i pronalaska zajedničkoga jezika.

Petar Gabrić